

Petre Gherghe la 70 de ani. Virtutea simțului măsurii

Fiecare dintre noi, în timpul formării noastre, sau în general, pe timpul vieții, am cunoscut persoane care ne-au instruit pentru prima dată într-o anumită disciplină sau doar ne-au deprins cu ceva nou. Învățătorii și învățătoarele care ne-au învățat pentru prima dată scris-cititul, profesorii care mai târziu ne-au predat materiile preferate, maistrul care ne-a format într-o anumită profesie, unchiul pescar împătimit care ne-a dăruit prima undiță, tuturor acestora le păstrăm o amintire vie. Constat acum, la câteva zile după ce am primit cu onoare și bucurie nedisimulate solicitarea de a întocmi un omagiu pentru profesorul Petre Gherghe la cea de-a șaptezecă sa aniversare, că este dificil să scriu ceva despre acești învățători. Căci profesorul Petre Gherghe este cel care m-a instruit, timp de patru ani, pe șantierul Sucidava pentru a deveni arheolog.

Pe de altă parte, în acest gen de omagii cu o lungă istorie, devenite consacrate de multă vreme și în tradiția academică, s-au conturat două stiluri: primul dintre acestea pune accentul pe prezentarea elementelor definitorii din viața, cariera profesională și opera celor omagiați; cel de-al doilea a fost cultivat de colaboratorii și prietenii apropiați ai sărbătoritului, care au prezentat cu simpatie nedisimulată, sinceritate și de cele mai multe ori cu umor, momente și întâmplări petrecute de-a lungul relației lor personale cu cel omagiat. Din motivul expus la început am ales să îmbin cele două stiluri de mai sus, adăugând, după priceperea mea, la prezentarea carierei, activității și operei profesorului Petre Gherghe, povestirea unor momente ale relației mele cu domnia sa și notarea în cuvinte puține a unor impresii de fost student.

Petre Gherghe s-a născut odată cu un an dificil pentru istoria noastră, la 1 ianuarie 1947, în localitatea Buicești, comuna Butoiești, județul Mehedinți. Studiile preuniversitare le-a urmat la Liceul din Filiași, județul Dolj. Urmează apoi cursurile Facultății de Istorie-Filosofie, specializarea Istorie, a Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, o facultate cunoscută la acea vreme nu doar prin excelența sa academică, dar și prin duritatea examenului de admitere și a programei de învățământ, lucruri pe care colegii mai vârstnici din Ardeal și le amintesc bine și despre care ne povestesc și nouă, celor mai tineri. Aici urmează în aceea perioadă cursurile susținute de Constantin și Hadrian Daicoviciu, Ioan I. Russu și Ioan Horațiu Crișan, șefii școlii clujene de arheologie și istorie veche, profesori despre care aceiași colegi ardeleni vorbesc până astăzi cu un respect aproape mistic. Deceniul al șaptelea al secolului trecut este perioada în care colective largi de cercetători, sub conducerea lui Constantin Daicoviciu, investighează sistematic fortificațiile și așezările din centrul ariei de dezvoltare a statului dac: Grădiștea Muncelului, Blidaru sau Costești. La școala de la Cluj, Petre Gherghe își conturează interesul pentru studiul civilizației La Tène geto-dacice, o direcție de cercetare căreia îi va rămâne fidel timp de cinci decenii.

După absolvirea facultății, Petre Gherghe se întoarce în Oltenia, fiind angajat muzeograf la Muzeul Județean „Alexandru Ștefulescu” din Târgu Jiu. Muzeul gorjean a format în acea perioadă o echipă de arheologi tineri, pasionați de cercetarea antichităților nordului Olteniei, în care Petre Gherghe i-a avut colegi și prieteni de durată pe Gheorghe Calotoiu și Vasile Marinoiu, o echipă care acoperea ca arie de competență întregul domeniu al istoriei vechi, așa cum puține muzee reușeau să relizeze la acea vreme. Aici, profesorul Gherghe întreprinde cercetări pe 13 șantiere arheologice de pe teritoriul județului Gorj. Dintre acestea menționez aici pe cele de la Socu – Bărbătești și Turburea – Spahii, nu doar pentru că au devenit cele mai cunoscute prin rezultatele obținute, ci și pentru a evidenția faptul că, într-o perioadă în care cercetările asupra civilizației La Tène se concentrău asupra fortificațiilor geto-dacice, Petre Gherghe își îndreaptă interesul spre cunoașterea așezărilor civile, fiind unul dintre cei dintâi arheologi care au adus contribuții în această direcție. În paralel cu activitatea de cercetare sistematică, în perioada în care a activat ca muzeograf la Târgu Jiu, Petre Gherghe s-a implicat și în cercetări de suprafață, periegezele sale acoperind metodic bazinele hidrografice ale județului, iar rezultatele acestora stând și astăzi la baza datelor din repertoriul arheologic al județului Gorj.

În 1981, Petre Gherghe se transferă la Craiova, oraș în care va rămâne până astăzi, ca arheolog și apoi arheolog principal la Academia Română – Centrul de Științe Sociale și Politice, în prezent Institutul de Cercetări Socio – Umane „C. S. Nicolăescu Plopșor”. La acea dată, la Sectorul de Arheologie al acestei instituții mai lucrau Gheorghe Popilian și Marin Nica, cei trei constituind astfel fără îndoială cel mai bun colectiv de arheologi pe care prestigiosul institut l-a avut la un moment dat. Odată cu transferul la Craiova, Petre Gherghe începe și o nouă etapă în cariera sa științifică. Rămânând fidel studiului Epocii La Tène, se alătură colectivului de cercetare al așezării fortificate de la Coțofenii din Dos, județul Dolj, colectiv care, sub conducerea lui Vlad Zirra îi mai cuprindea, alături de Petre Gherghe, pe Nicolae Conovici și Vlad Vintilă Zirra (de la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București) și pe Gheorghe Trohani (de la Muzeul Național de Istorie a României). Așezarea de aici, cunoscută în literatură încă din prima jumătate a secolului XX, a fost cercetată sistematic de către colectivul de mai sus în perioada 1980 – 1991. Ea s-a dovedit a fi unul dintre cele mai importante centre ale civilizației geto-dacice din Oltenia, alături de Sprâncenata și Bâzdâna, iar publicarea rezultatelor acestor cercetări a devenit un punct de referință în literatura de specialitate pentru această epocă.

Petre Gherghe nu își abandonează nici în această perioadă interesul pentru cercetarea așezărilor rurale, conducând săpături în asemenea obiective la Căciulătești și Cernele, ambele în județul Dolj, dar nici interesul pentru cercetările de suprafață. Tot acum participă ca membru în colectiv la săpăturile din importanta așezare daco-romană de la Săcelu din județul Gorj.

În 1988 părăsește Institutul Academiei pentru a prelua conducerea Complexului Muzeal Dolj, care reunea la acea dată toate instituțiile muzeale din județ. Îl recomandau pentru această responsabilitate nu doar cariera profesională de

până în acel moment, dar și spiritul organizatoric și mai ales caracterul său echilibrat, care știe să medieze în orice situație. Foștii subalterni cu care am reușit să discut pentru rândurile de față îi păstrează o amintire cu totul pozitivă.

După reorganizarea Complexului Muzeal Județean Dolj, petrece doar o scurtă perioadă (1990-1991) în funcțiile de consilier și inspector la Inspectoratul pentru Cultură și Artă Dolj (în prezent Direcția Județeană pentru Cultură), perioadă suficientă însă pentru el în demersul de a proteja un mare număr de situri arheologice de interes prioritar din județul Dolj prin înscrierea acestora în Lista Monumentelor Istorice, înscrieri valabile până în prezent fără modificări.

Anul 1991 a marcat o nouă etapă pentru Petre Gherghe, atât în plan profesional, cât și științific. Profesional, el își începe cariera universitară; științific, își lărgeste aria domeniilor de interes și expertiză. În 1990, în bună măsură datorită eforturilor lui Octavian Toropu, la Universitatea din Craiova s-a înființat o Secție de Istorie, inițial în cadrul Facultății de Litere. Profesorul Gherghe a fost cooptat la Catedra de Arheologie și Istorie Veche, din care mai făceau parte, în afară de el și Octavian Toropu, Corneliu Mărgărit Tătulea și Lucian Amon. La Facultatea de Istorie parcurge toate treptele carierei universitare: este mai întâi lector, în 1998 conferențiar, iar din anul 2001 profesor universitar. În activitatea facultății, profesorul Petre Gherghe nu se implică doar în procesul didactic, ci își demonstrează calitățile organizatorice și în funcția de secretar științific al facultății, pe care a îndeplinit-o timp de 8 ani începând din 2000 până în 2008, dată la care a fost ales prodecan.

În 1995 susține, sub coordonarea lui Dumitru Berciu, teza de doctorat cu titlul „*Contribuție la cunoașterea civilizației geto-dacice din Oltenia*”. Lucrarea, așa cum se poate vedea din volumele în care a fost publicată ulterior: *Așezări și cetăți geto-dacice din Oltenia* (1997) și *Repertoriul informațiilor și descoperirilor arheologice din Oltenia. Epoca La Tène* (2001), reprezintă mult mai mult decât sugerează titlul inițial al tezei, titlu în care cei care îl cunosc pe profesorul Petre Gherghe mai îndeaproape recunosc cu ușurință simțul măsurii și modestia care îl caracterizează. Ea constituie de fapt prima – și singura până azi – sinteză dedicată culturii La Tène din sud-vestul României, o zonă în care civilizația geto-dacică s-a dezvoltat în contact cu popoarele din sudul Dunării, dar și cu civilizațiile elenistică și romană, creând o foarte interesantă sinteză culturală. Nu este locul sau momentul pentru a recenza aici cele două volume, dar nu este fără de folos a menționa câteva caracteristici ale lor, care definesc de fapt întreaga operă științifică a lui Petre Gherghe. Materialul este admirabil structurat, o calitate care îl caracterizează pe profesorul Gherghe și asupra căreia voi mai reveni, rigoarea metodologică face ca cititorul să găsească aproape imediat ceea ce îl interesează în mod special, scriitura este clară, sobră și curată, concluziile sunt de fiecare dată pertinente, reieșind aproape de la sine după expunerile care le precedă. În sfârșit, fiind vorba despre o perioadă istorică a cărei cercetare a generat multe controverse, se cuvine remarcat și stilul elegant în care profesorul Gherghe știe să își exprime punctul de vedere, întotdeauna documentat solid, fără să facă polemică.

Tot în anul 1991, Petre Gherghe devine membru al colectivului șantierului arheologic Sucidava, județul Olt, alături de Octavian Toropu și Florea Bâciu, șantier al cărui responsabil științific va fi începând din 1996. Noul colectiv a impus pentru prima dată o metodă de cercetare cu adevărat sistematică într-un sit săpat încă din perioada „arheologiei romantice”, metodă urmată cu rigoare până astăzi. La Sucidava, care este poate situl cel mai important al Olteniei, cu o stratigrafie care se întinde de la Neolitic până în Evul Mediu dezvoltat, Petre Gherghe și-a probat maturitatea profesională la care ajunsese în ultimul deceniu al secolului trecut. Dar mai ales a dovedit și că și-a asumat pe deplin rolul de profesor. Aici, pe șantierul școală al Facultății de Istorie din Craiova, sub îndrumarea directă a profesorului Gherghe s-au format Dorel Bondoc, cel care avea să-și croiască apoi propriul său drum în arheologia romană, Irina Maria Popescu, Marius Cristian Bâsceanu și alții, toți în prezent la Muzeul Olteniei Craiova, dar și Doru Liciu și semnatarul acestor rânduri, chiar dacă ultimii doi au ales ulterior alte direcții. Dar profesorul Gherghe nu s-a preocupat doar de formarea unor specialiști care să activeze în centrul universitar de la Craiova. A avut grijă ca și la Muzeul din Corabia să formeze specialiști în arheologie, care să continue munca inimosului Florea Bâciu și astfel au devenit membrii în colectivul de cercetare al Sucidavei Mirela Cojoc și Marius Bâciu. Concomitent cu formarea tinerilor arheologi, sub conducerea lui, Sucidava devine un șantier deschis, în colectiv fiind cooptați la date diferite și pentru diferite perioade Lucian Amon, Constantin C. Petolescu, Liviu Petculescu, Mircea Negru, Onoriu Stoica, Cristina Mitar, Ștefan Vasiliță și Alina Uță, dar și specialiști de la universitățile spaniole din Madrid și Leon: Miguel García Figuerola, Blanca Ester Fernandez și M. Txamin del Paz Sainz. Căci profesionistul care își cunoaște valoarea nu se teme de nicio concurență. Mai mult decât atât, pe linia aceleiași deschideri, profesorul Gherghe devine din 2007 membru al colectivului de cercetare de la Romula, alături de Mircea Negru, Lucian Amon, vechiul său colaborator și coleg și de George Mihai de la Muzeul Romanatiului, unificând într-un fel colectivele celor mai importante obiective de epocă romană din Oltenia. În anul 2002 își găsește timp să se alăture din nou colectivului Muzeului din Târgu-Jiu pentru săpăturile de la Săcelu, județul Gorj.

În 2001, fie din inspirație, fie mai degrabă ca rezultat al deceniilor de experiență acumulate în direcția cercetărilor de suprafață, Petre Gherghe deschide șantierul arheologic de la Desa, în județul Dolj, pe malul Dunării, al cărui responsabil științific a fost timp de peste un deceniu. Aici îi are drept colegi – așa cum îi numește Petre Gherghe întotdeauna pe colaboratorii al căror coordonator este – pe neuitatul Marin Nica, pe Florin Ridiche, dar și pe foștii săi studenți de la Sucidava: Irina Maria Popescu, Marius Cristian Bâsceanu și alții. Rezultatele campaniilor, tot mai spectaculoase de la an la an, au evidențiat o extrem de interesantă zonă de contact între civilizațiile La Tène geto-dacică și celtică. În privința epocii romane, complexul de locuire de la Desa, așa cum arată chiar descoperirile întâmplătoare realizate tot mai frecvent în zonă, reprezintă o arie despre care cu siguranță se va vorbi tot mai mult în viitor.

Profesorul Petre Gherghe și-a concretizat rezultatele cercetărilor pe lângă volumele de autor prezentate în lista sa de lucrări, în numeroase lucrări științifice. Menționez aici mai întâi cele peste 100 de studii apărute în reviste de specialitate sau volume colective în care a publicat cu claritate, concizie, dar mai ales cu onestitate întreg materialul descoperit. Cu același spirit de echipă dovedit și în activitatea de pe șantierele arheologice, a contribuit la volume colective, așa cum sunt *Monumentele Craiovei* sau *Monografia orașului Corabia*, sau la lucrări de mai mare întindere, așa cum sunt *Dicționarul istoric al localităților din județul Dolj, Filiași. Istorie și cultură*, *Piemontul Bălăciței*, *Calafat. Vadul Diului*. La toate aceste volume colective a redactat capitole sau articole care priveau istoria veche și arheologia.

Am lăsat la sfârșitul acestei poate prea rapid întocmite secțiuni dedicate publicațiilor profesorului Petre Gherghe un volum apărut relativ recent, scris în colaborare cu Lucian Amon: *Istoria Craiovei. Mărturii arheologice și numismatice. (Mileniul VII a. Chr. - secolul XV p. Chr.)*, Editura Universitaria, Craiova, 2010. În ultima sută de ani, fiecare generație de istorici craioveni a ambiționat să realizeze o monografie istorică generală a Craiovei. Din varii motive, proiectul nu s-a realizat niciodată într-o formă mulțumitoare, care să depășească formatul unor volume omagiale. Probabil acum este mai ușor pentru cercetătorii celorlalte epoci istorice, căci primul volum, care cuprinde toate datele pe care le poate oferi arheologia despre zona orașului nostru a fost deja redactat de cei doi foști profesori ai mei, care au dovedit și cu această ocazie aceeași metodă riguroasă, arătând în același timp încă o dată că profesionistului îi este proprie limitarea la domeniul său de competență.

În partea a doua, voi încerca să arăt modul în care l-am cunoscut eu și colegii mei pe profesorul Gherghe. La Facultatea de Istorie din Craiova, a fost titularul cursurilor de *Istorie Veche a României*, *Arheologie* și *Preistorie generală*, cursuri publicate cu promptitudine la editura Universității din Craiova. Pe lângă acestea, în perioade diferite a susținut în timpul activității sale la catedră mai multe cursuri și seminarii speciale de Istorie Veche și Arheologie, la Facultatea de Istorie, dar și la Facultatea de Sociologie și la Facultatea de Litere, atât pentru ciclul de licență, cât și pentru cel de master.

Eu i-am fost student în intervalul 1991-1995. Într-o perioadă în care multe planuri de învățământ pentru disciplinele istorice se găseau într-o etapă evidentă de reformare, redefinire și căutarea unui drum nou, cu toții am remarcat și apreciat la profesorul Petre Gherghe claritatea expunerii, sistematizarea materiei și eleganța discursului construit prin simplitate și armonie. A înțeles încă de la început că un curs universitar nu este un tratat, ci un fundament pe care să se poată construi în viitor și, de asemenea, că este esențial ca studenții să deprindă metodele disciplinei și să învețe să le aplice. Ca profesor, se numără printre aceia despre care se spune că elevul sau studentul „învață de la ei lecția încă din clasă”. Acest lucru își arăta importanță în perioadele aglomerate de sesiune. Când în sfârșit începeam pregătirea examenului, în cazul cursurilor lui constatam de fiecare dată că regăseam subiectele clar enunțate în materia predată, ca subcapitole sau capitole bine conturate. Nu îmi

amintesc ca vreun coleg să se fi pus vreodată la îndoială evaluarea profesorului Gherghe, fie considerând că ar fi meritat o notă mai mare, fie să se întrebe uimit de ce a primit o notă bună pentru o lucrare destul de slabă.

Cursul de arheologie mi-l amintesc ca fiind bazat exclusiv pe deprinderea folosirii metodelor acestei științe în situații practice și cred că nu sunt singurul dintre studenții săi care revede în minte imaginea sa desenând pe tablă traseul ideal al periegezei unui bazin hidrografic, sistemele de caroiaj ale diferitelor tipuri de situri, sau clasica triangulație, uitată azi de mult în era GPS-ului pentru toți. Aveam să aflăm cu surprindere plăcută mai devreme sau mai târziu, că nu doar noi eram în anul I de studenție, ci și profesorul nostru era în primul său an la catedră, deși dădea impresia că face asta din totdeauna.

Cursul de arheologie era continuat în componenta sa practică pe șantierul Sucidava. Trebuie spus că profesorul Gherghe nu forța nota, adică aici, pe șantier, studenții erau liberi, nu aveau sarcini impuse. Era constient că doar o parte dintre noi suntem interesați de istoria veche, ceilalți fiind desigur înclinați spre cercetarea altor epoci istorice și erau prezenți aici doar pentru că programa prevedea practică arheologică. Pe cei pe care ne-a văzut revenind și în afara practicii obligatorii ne-a tratat cu mare atenție. Am învățat de la el să desenăm planul și profilul secțiunii, să facem descrierea săpăturii, să colectăm și să inventariem materialele arheologice. Cu riscul de a părea refractar la nou, consider că fraza de mai sus cuprinde în ceea ce astăzi este normat în peste o sută de pagini de standarde și proceduri anexate unui ordin al ministrului și descrie cu exactitate activitățile de bază ale unui arheolog pe șantier. La început nu a fost ușor pentru noi. Se lucra o secțiune magistrală, profilul ei îl „citeam” urcați cu scara, deoarece adâncimea săpăturii ajungea uneori la peste 3 metri, iar secțiunea surprinsese cred aproape toate nivelurile arheologice din cetate. Ne-a îndrumat cu multă răbdare, ne-a corectat întotdeauna prin cuvinte pozitive, fără să spună „*nu e bine acolo*”, ci folosind exprimări aluzive atunci când trebuia să facem modificări. La sfârșit, ne-a condus să prezentăm colectivului de cercetare rezultatul nostru, ocazie cu care a subliniat de mai multe ori că desenele ne aparțin, arătând că un profesor se bucură mai mult de rezultatul elevului decât de propriile sale realizări.

Nu pot să nu aduc aminte aici despre două momente care ilustrează relația mea cu profesorul Petre Gherghe. În 1994 mă aflam la Sucidava în a patra campanie ca student, alături de colegii din anul I. După ce activitatea pe șantier se încheia, ne deplasam în orașul Corabia, unde eram cazați prin bunăvoința conducerii Liceului Teoretic în căminul acestuia. Aveam așadar, începând de după amiaza și până dimineața, prea mult timp liber ca să nu îl folosim în mod constructiv. Și astfel, într-o noapte, ușa camerei mele nu a putut rezista impetuozității unui vajnic centurion din anul I, de altfel un competent și pasionat cunoscător al luptelor aeriene din cel de-al doilea război mondial și în prezent director performant al unui liceu transilvan. Administratorul liceului a adus a doua zi la cunoștința profesorilor noștri întâmplarea. Petre Gherghe, care considera, fără prea mult temei de altfel, că eu ar fi trebuit să fiu cumva „*învechit în lucruri bune*” după patru ani la Sucidava, un fel de exemplu pentru cei mai tineri, sau doar spera

că așa este, m-a luat de pe șantier și am mers împreună să discutăm problema la Corabia cu conducerea liceului. Acolo a vorbit între patru ochi cu administratorul, cred că și cu directorul și totul s-a rezolvat. Nu știu dacă a plătit el ușa ruptă sau doar a pledat pentru conciliere și înțelegere față de avântul nostru tineresc.

Înainte de aceasta, pe drumul spre Corabia, mi-a spus ceea ce a avut de spus, în cuvinte puține, a roșit și a tăcut tot restul drumului. I s-a făcut, cum se spune, „rușine de rușinea noastră”, iar rușinea este prima trăsătură prin care Biblia definește starea de umanitate.

Am crezut că s-a supărat pe mine, dar puțin după întâmplare m-a căutat și m-a recomandat lui Gheorghe Popilian, care căuta în acea perioadă un tânăr absolvent pe care să-l angajeze la sectorul Arheologie al Institutului „C. S. Nicolăescu – Ploșor”, pe care îl conducea. Gheorghe Popilian, cel care mi-a completat instrucția, îl caracteriza pe Petre Gherghe ca pe un profesionist „*meticulos și ordonat*”. Cei care l-au cunoscut pe Gheorghe Popilian vor ști să aprecieze cum se cuvine cele două epitete de mai sus.

L-am întâlnit anul trecut, după mulți ani, pe profesorul Petre Gherghe. M-am bucurat să văd că și-a păstrat neschimbate zâmbetul natural și eleganța exprimării din totdeauna. Pentru că mă decisese să mă întorc, fie și în sectorul „administrativ” al arheologiei, i-am cerut o recomandare pentru Comisia Națională de Arheologie. Mi-a acordat-o cu promptitudine și naturalețe și nu am văzut la el nicio urmă a vreunei dezamăgiri justificate în privința mea. În zilele noastre mai sunt puțini oameni care să acorde o a doua șansă.

Nu aș insista în mod special la final, mai mult decât s-a făcut în prezentarea de mai sus în stilul unui *curriculum vitae*, asupra evoluției profesionale a profesorului Gherghe, dacă nu ar fi împrejurările prezente în care trăim. În epoca în care, sub sloganul de a da o șansă tuturor vedem promovați poate prea mulți oameni despre care ne întrebăm apoi de ce sunt acolo, cariera lui Petre Gherghe se cuvine remarcată. A promovat întodeauna prin muncă și cu răbdare: prima funcție de conducere a ocupat-o după mulți ani de experiență în domeniu; a devenit după două decenii de carieră cadru didactic universitar; a fost însărcinat, după peste 25 de ani de cercetare să conducă un șantier arheologic de importanță națională, iar membru în Comisia Națională de Arheologie a fost ales, pentru două legislaturi după alți câțiva ani de la acest din urmă moment. Nu și-a depășit niciodată aria de competență, nu a concurat pentru funcții administrative altele decât cele pe care le poate ocupa prin natura profesiei un arheolog și cadru didactic universitar. Nu a fost niciodată omul potrivit în momentul potrivit, ci doar om.

Răbdarea, înțelegerea lucrurilor, judecata dreaptă, îndrăzneala sunt trăsăturile pe care oricine l-a cunoscut i le poate atribui lui Petre Gherghe, arătându-se astfel că valorile și virtuțile omului bun nu s-au schimbat din perioada care constituie obiectul de studiu al arheologiei și până astăzi.

Identitatea a devenit, în anii din urmă, așa cum spunea un spirit mare plecat recent dintre noi, „*cel mai jucat joc din oraș*”. Națională, locală, profesională, religioasă, rasială, de micro-grup social de cele mai variate origini sau de sex, identitatea este studiată în prezent de cercetători din numeroase discipline

științifice, de la istorie la sociologie și de la lingvistică la antropologie, este neînțeleasă de mulți dintre subiecții ei și folosită pe scară largă de politicieni, ca să parafrzez un clasic. Cu mult înainte ca fenomenul să devină generalizat, în arheologia română, ca și în toate celelalte țări și discipline științifice, s-a vorbit despre Școala de la Cluj, Școala de la București – ca centre universitare – sau Școlile de la Ulpia Traiana, Sarmizegetusa Regia și Histria – ca locuri de formare profesională, dar și morală. Cei care s-au instruit la aceste școli, au fost ulterior pe bună dreptate mândrii de profesorii lor. Recunosc fără modestie disimulată că centrul de la Craiova nu poate să rivalizeze cu cele de mai sus. În timp s-a format totuși în zona noastră o tradiție, anume ca arheologi olteni, mai experimentați și mai vârstnici, să instruiască alți olteni pentru a săpa în Oltenia. Și astfel, după neobosiții pionieri ai arheologiei C. S. Nicolăescu – Plopșor și Dumitru Berciu, au urmat în ordine Dumitru Tudor, care a știut să transmită discipolilor săi doar calitățile, apoi Gheorghe Popilian, care din vina vremurilor nu a putut să-și manifeste pe deplin talentul didactic și să-și împărtășească experiența decât pentru prea puțini. Astfel, fiecare generație și-a avut maestrul său. Generația mea și cele următoare l-au avut ca profesor și îndrumător în disciplina arheologiei pe Petre Gherghe. Închei în stilul unui raport de săpătură: la data de astăzi, Registrul Arheologilor din România înregistrează opt arheologi în centrul universitar Craiova. Unul este cel sărbătorit acum; din ceilalți șapte, patru i-au fost studenți la cursul de arheologie și practicanți pe șantierul Sucidava; alți doi, formați în alte centre și la alte școli, au lucrat ani în șir pe șantiere al căror responsabil a fost profesorul Petre Gherghe. Rezistând tentațiilor de a extinde căutarea și de a exprima aceste cifre și în procente, vă doresc, Domnule Profesor,

La Mulți Ani!

*Dan Bălțeanu
Arheolog, Direcția Județeană pentru Cultură Dolj*